Uutiset

Uutispäällikkö: Kalevi Autio
Puhelin: 010 665 7822
Sähköposti: lktoimitus@lapinkansa.fi

Liikenne

läkkäiden kuljettajien määrä moninkertaistuu

HELSINKI Iäkkäiden kuljettajien määrä liikenteessä moninkertaistuu tulevina vuosikymmeninä. Ajoneuvohallintokeskuksen AKE:n ennusteen mukaan Suomen teillä liikkuu vuonna 2040 kolme kertaa nykyistä enemmän yli 74-vuotiaita ja seitsemän kertaa enemmän yli 84-vuotiaita kuljettajia. Se tarkoittaisi yli 50 000:ta yli 84-vuotiasta ja lähes 270 000:ta 75–84-vuotiasta ajokortin haltijaa.

Iäkkäiden kuljettajien määrään vaikuttaa muun muassa väestön ikääntyminen, auton omistuksen yleistyminen ja iäkkäiden terveydentilan parantuminen. Myös liikkumistottumusten ja aktiivisen ajohistorian on arvioitu vähentävän iäkkäiden halukkuutta luopua ajokortistaan.

AKE:n mukaan naiset lopettavat säännöllisen autolla ajamisen usein jo ennen 70:ttä ikävuottaan, eivätkä edes yritä uusia korttiaan 70 vuotta täytettyään. Miehet sen sijaan ovat innokkaita jatkamaan ajamista. Ajo-oikeudesta luovutaan yleensä terveyssyistä. STT

Puhdistamon teho noussut öljyvuodon jälkeen

AINO-HELENA HIETALA
Rovaniemi

Rovaniemen jätevedenpuhdistamon toimintaa alettiin maanantaina valmistella ylösajoon viime viikon alasajon jälkeen. Moottorikelkkatehtaan öljyvuodosta aiheutunut vakava toimintahäiriö helpottui viikonlopun aikana sen verran, että suunta saatiin kohti parempaa.

Viemärilaitoksen käyttöpäällikkö **Reijo Kreus** Napapiirin Vedestä kertoo, että laitoksen biologisen toiminnan lietettä ja happipitoisuuden tasapainoa päästiin ajamaan normaaliin päin. Bakteerien mallia ja muotoa tutkittiin edelleen.

Kelkkatehtaalta pääsi toista viikkoa sitten sunnuntaina 500 litraa öljyä säiliöstä ja satoja litroja siitä vuoti puhdistamoon. Laitoksen biologinen toiminta keskeytyi totaalisesti ja puhdistustehosta oli kymmeniä prosentteja pois käytöstä viime viikolla.

Puhdistusteho kävi 70-80 prosentin tasossa. Maanantaina se oli jo 90.

– Vielä ollaan jäljessä normaalista. Laitoksen ylösajo vaatii tietyn ajan, joten menee viikko tai kaksi, ennen kuin päästään normaaliin tilaan, Kreus sanoo.

Kemijokeen menevän jäteveden puhdistusteho on nyt 80-90 prosenttia, kun optimitilanne on 95-98 prosenttia.

– Siitä ollaan noin 10 prosenttiyksikköä jäljessä. Tiettyjä laitoksen toimintoja on pois käytöstä, mutta purkuvesistöön siitä ei pitäisi olla haittaa.

Kreusin mukaan öljy on puhdistamolle paha viholliinen.

– Ei mikään puhdistamo kestä tällaista määrää öljyä. Öljyn ja veden keskinäisessä suhteessa on noin miljoonakertainen vedelle aiheuttama tuhovoima karkean nyrkkisäännön mukaan puhtaissa vesissä.

Soklin kaivosradan linjausvaihtoehdot

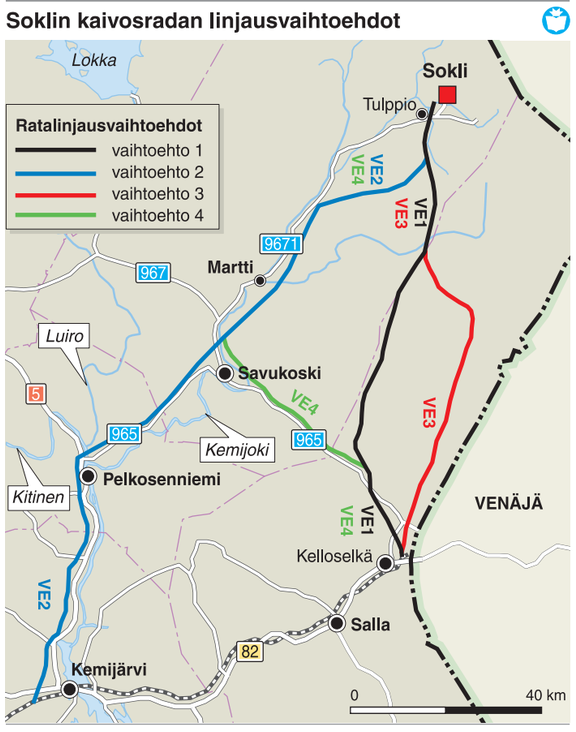

Kemijärvi kannattaa Sokli-radoista ykköstä

SOINTU OINAS
Kemijärvi

Kemijärven kaupunginhallitus pitää Soklin rautatien rakentamisessa parhaana ensimmäistä ratavaihtoehtoa.

Yksimielisesti hyväksytyssä lausunnossa todetaan, että Kemijärven kaupungilla ei ole huomauttamista Soklin rautatien ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan.

Kemijärven kannattama ratavaihtoehto on Kelloselästä lähtevä uusi rautatie Sokliin. Sen pituus on 104 kilometriä. Linjausvaihtoehto kulkee suurelta osin Savukosken ja Sallan kunnanrajaa myötäillen ja eroaa kunnanrajasta Lapioseljän kohdalla, mistä se jatkuu kohti pohjoista Ahmatunturin länsipuolelta ja lopulta Tulppiojoen laaksoa pitkin Sokliin.

Ratalinjausvaihtoehtojen läheisyydessä on yhdeksän Natura-2000 ohjelman kohdetta, joista 1. vaihtoehto koskettaa Joutsitunturi-Koukkutunturin Natura-aluetta ja 2. vaihtoehto Luiron soiden Natura-aluetta.

Halla-ahon kirjoitukset syyteharkintaan

STT
Helsinki

Perussuomalaisten helsinkiläispoliitikon Jussi Halla-ahon blogikirjoitukset menevät syyteharkintaan, Yle Uutiset kertoi maanantaina. Ylen poliisisilta saaman tiedon mukaan syyttäjän on arvioitava tapaus, koska poliisi ei voi esitutkinnassaan tehdä juuri muuta kuin kuulustella Halla-ahoa.

Halla-ahoa epäillään kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Kirjoituksissaan hän on kritisoinut kärjekkäästi liberaalina pitämäänsä ulkomaalaispolitiikkaa ja sen tukijoita.

Halla-aho piti tietoa syyteharkinnasta erikoisena, koska poliisikuulustelut ovat kesken.

– Yleensä tapahtuu niin, että poliisi suorittaa esitutkinnan loppuun ja lykkää materiaalin syyttäjälle. Sain tänään viimeksi poliisilta sähköpostilla kysymyksiä. Sain selkeästi sen käsityksen, että esitutkinta ei ole ohi, Halla-aho kertoi STT:lle.

Poliisitutkinta Halla-ahon blogikirjoituksista alkoi, kun vihreiden naisjärjestö teki loppusyksystä tutkintapyynnön parin vuoden takaisesta kirjoituksesta, joka järjestön mielestä yllytti raiskauksiin. Halla-ahon mukaan kantelulle ei ollut katetta ja poliisi tutkii kirjoituksia laajemmin.

Sallan faniklubi kasvaa

Matkailunäkymät: Uusin yhteistyökumppani löytyi Espanjasta, vakiokävijöitä muista maista

SOINTU OINAS
Salla

– Sallan fanklubi toimii jo. Sallassa lomailleiden keskieurooppalaisten verkosto toimii ja Sallaa koskevat uutiset kiinnostavat, vakuuttavat Sallantunturilla lomaileva insinööri **Ruben Weytjens** Belgiasta sekä Sallassa jo useamman vuoden asunut ja sallalaistunut hollantilainen matkailukoordinaattori **Bart Braafhart**.

Ruben Weytjens lomailee Sallassa jo kuudetta kertaa ja aikoo seuraavaksi tulla syksyllä. Ruska on näkemättä.

– Pidän Sallassa luonnosta, rauhasta ja ihmisistä, joiden huumorintajukin on samanlainen.

Ruben Weytjens on hullaantunut myös revontulista ja harrastaa sääennusteiden laatimista kymmeneksi vuorokaudeksi eteenpäin useamman mallin ja tietolähteen pohjalta. Hän on ”säämies”.

Bart Braafhart on kokenut Sallan kutsun niin vahvavana, että muutti vuonna 1999 lähtien Sallaan ja on siitä lähtien työkseen markkinoinut Sallan matkailua. Siinä auttaa verkostoituminen.

Ruben Weytjens on yksi linkki tuossa verkostossa. Vakiokävijöitä löytyy myös Hollannista, mihin Sallan kesämatkojen markkinointi Braafhartin johdolla ensimmäisenä suunnattiin. Takavuosien malli otetaan uudelleen käyttöön ensi kesän matkoissa.

Matkailijamäärien todetaan Sallassa kasvaneen viime keväänä 35,2 prosenttia. Kasvun ennakoidaan jatkuvan.

– Kevään huippuviikoille olisi kansanvälisiä matkailijoita tulossa enemmänkin, mutta majoitustilat eivät riitä, tietää Sallan Poropuiston toimitusjohtaja **Tuija Kääriäinen**.

– Ei meillä ole täällä taantumapeikkoja, vakuuttaa Sallan kuntakonserniin kuuluvan hiihtohissiyhtiön, Kaunisharju Oy:n toimitusjohtaja **Kari Koskimaa**.

Projektikoordinaattori **Paula Aspholm-Heimonen** toteaa, että matkailun kehittämisessä uusia yhteistyökumppaneita on löytynyt muun muassa Espanjasta ja myös Britanniasta.

Kunnan elinkeino- ja hallintojohtaja **Pekka Huhtalan** mukaan Sallan kunnalla on yhteistyötä Kuusamon kanssa ja sitä laajennetaan.

Salla on mukana kansainvälisessä matkailuverkostohankkeessa, jossa suunnataan toimenpiteitä kotimaan ja Keski-Euroopan markkinoille.

– Kunta aikoo ryhtyä lisäämään majoituspaikkoja Sallatunturille.

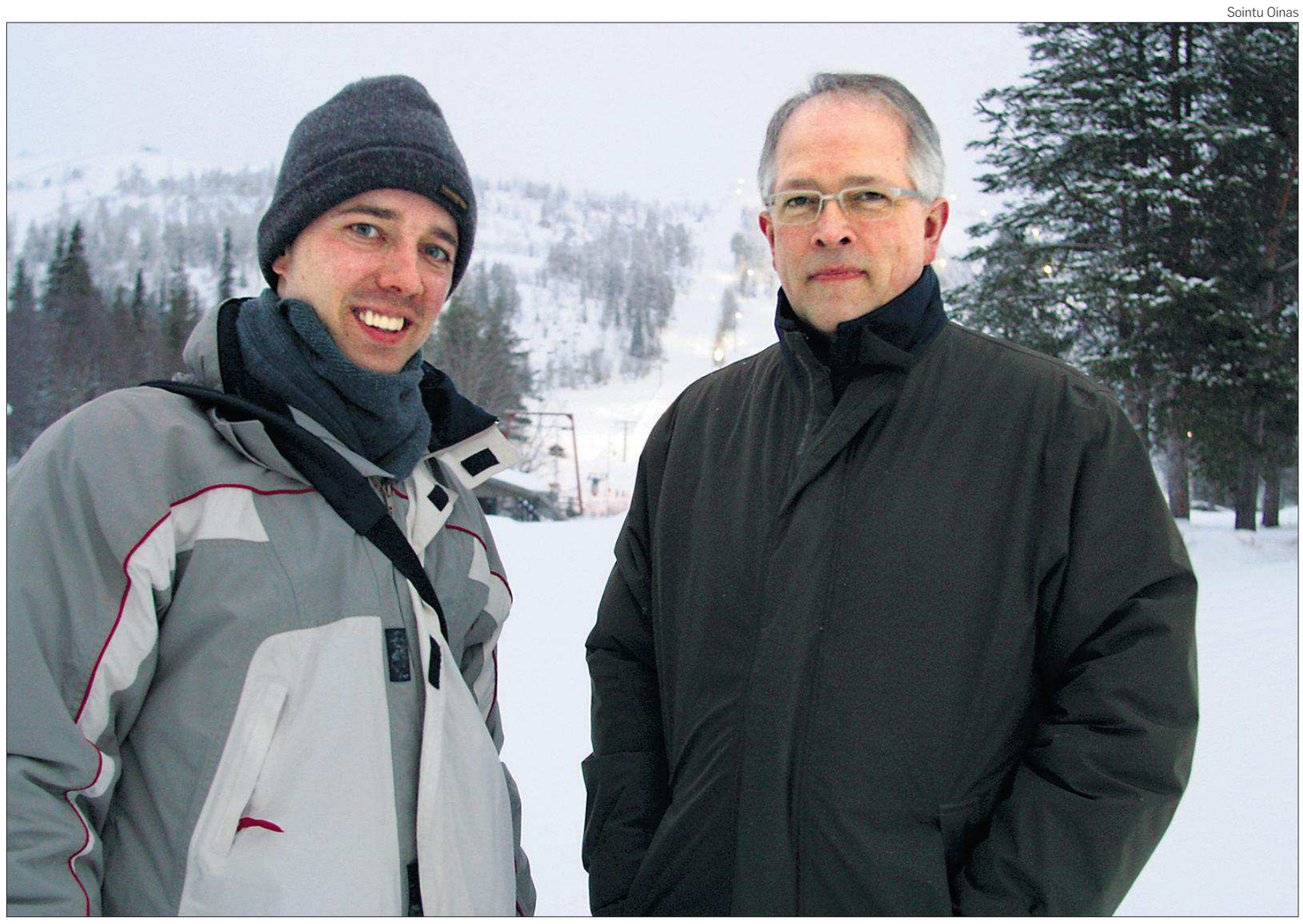

Sointu Oinas

Ruben Weytjens Belgiasta on lomalla Sallatunturilla kuudetta kertaa. Bart Braafhart on kokenut Sallan lumon myös väkevänä, sillä on muutti vuonna 1999 asumaan Sallaan ja on siitä lähtien työskennellyt matkailun markkinointitehtävissä.

– Keselmäjärven alueelle on tarkoitus rakentaa 13 mökkiä, joihin tulee 62 vuodepaikkaa. Suunnitelman mukaan kunta rakentaisi mökit ja vuokraisi ne ne yrittäjälle, toteaa Pekka Huhtala.

Lapin ympäristökeskus kohentaa kahden vuoden projektillaan Sallatunturin ympäristöä muun muassa kunnostamalla uimarannan ja rakentamalla virkistysalueita. Työt on aloitettu jo syksyllä. Sallaisten majan kohdalle tavoitellaan alikulkutunnelia.

Erittäin sallainen Oy:n toimitusjohtaja **Jussi Seppänen** näkee, että kevään huippuviikkojen jälkeen majoitustilaa vielä löytyy. Koko vuoden käyttöaste ei ole vielä 100 prosenttia.

Sallan Poropuiston toimitusjohtaja **Tuija Kääriäisen** mukaan Sallatunturille olisi huippuviikkoina tulossa nykyistä enemmän kansainvälisiä matkailijoita, mutta majoitustiloja ei ole riittävästi. Niiden puute asettaa rajat kasvulle.

Uutta

Viestintää

Tämän vuoden alusta otettiin käyttöön Matkalle Sallaan ry:n ja Sallan kunnan yhteinen viestinnällinen ilme.

Vietintäohjeen pohjalle tehty muun muassa kirjekuoret sekä mainos- ja ilmoituspohjat.

Markkinoinnissa käytetään iskulausetta: Salla - Erämaassa sekä Salla - in the middle of nowhere.

Viestillä luodaan mielikuvaa keskellä erämaata sijaitsevasta ruuhkattomasta ja idyllisestä paikasta, josta kuitenkin löytyvät korkealuokkaiset palvelut.

Venäläisten osuus kasvussa

Venäläisten matkailijoiden osuus on ollut kasvussa rajanylityksissä Sallan tulli- ja raja-asemalla. Historian vilkkain päivä kirjattiin tänä vuonna, 3. tammikuuta, jolloin rajanylityksiä kertyi tarkalleen 875. Pääasiassa rajanylittäjät olivat venäläisiä. Venäläismatkailijoita on tullut Kelloselän kautta Moskovasta saakka.

Rajanylitystoiminta alkoi vuonna 1993, kun Alakurtin sotilaskylää ryhdyttiin rakentamaan. Toiminta jatkui tilapäisenä luvanvaraisena rajanylityspaikkana vuoteen 2002, jolloin ylityspaikasta tuli kansainvälinen.

Sallan tulli- ja raja-aseman kautta kulkeva henkilöliikenne on kasvanut. Viime vuonna kirjattiin noin 77 000 rajanylitystä eli saapuvia ja lähteviä oli yhteensä tuo määrä.

– Puutavarakuljetukset ovat tyrehtyneet lähes kokonaan. Tukkeja ei rajan yli tule lainkaan, sahatavaraa vähän, kertoo tulliylitarkastaja **Sampo Väisänen**.

Tulli valvoo yli 40 erilaista tuonti- ja vientirajoitusta, jotka on säädetty joko EU-asetuksilla tai kansallisilla laeilla ja asetuksilla. Rajoitusten taustalla ovat yleiset järjestyksen ja turvallisuuden sekä ihmisten terveyden turvaamisen ohella ympäristönsuojelulliset näkökohdat.

Kelloselässä Sallan tulli- ja raja-asemalla vietettiin maanantaina kansainvälistä tullipäivää. Tullin toimintaa kävivät tutustumassa yksittäisten kävijöiden lisäksi myös Kelloselän ja Kursun koulujen oppilaat opettajineen.

Sointu Oinas

Puuntuonti on Venäjältä pysähtynyt, mutta henkilöliikenne on kasvanut Kelloselässä kansainvälisen rajanylityspaikan kautta.

Tukkeja ei rajan yli tule lainkaan.

Tulevaisuusvaliokunnan Tiura työllistäisi hoputtamalla ydinvoimaloiden rakentamista

Lamatalkoot: Helsinkiläinen tulevaisuudentutkija satsaisi maakuntayliopistoihin

TONI VILJANMAA
Helsinki

Suomalaisten usko tulevaan on kovilla jatkuvien lomautusten nakertaessa arkea. Valtiovalta on jo huhuillut talvisodan hengen perään. Maanantaina käynnistyi elinkeinoelämän kampanja, jossa myönnetään laman kaatolupia tulevaisuuteensa uskoville yrityksille.

Ihmiset täytyisi pitää kaikin keinoin töissä, jotta 1990-luvun kaltainen massatyöttömyystragedia ei toistuisi.

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja **Marja Tiura** (kok.) kiirehtisi ydinvoimaloiden rakentamista.

– Meillä on kaksi ydinvoimalahakemusta sisässä nyt ja kolmatta odotellaan. Niiden kokonaissumma on yli 15 miljardia euroa. Siinä jos missä luotaisiin työllisyyttä.

– Olisiko syytä vauhdittaa näitä päätöksiä, tamperelainen Tiura kysyy.

Tulevaisuusvaliokunta alkaa kartoittaa Suomen jatkomahdollisuuksia kevään aikana. Samalla se etsii erilaisia vaihtoehtoja selviytyä taantumasta.

Vihreä vallankumous

Tiura esittää myös lisää tuulivoimaa. Bioenergiaan panostaminen on alleviivattuna myös pääministerin papereissa.

Tulevaisuudentutkija **Mika Pantzar** Helsingin kauppakorkeakoulusta arvioi, että nyt olisi aika tehdä vihreä rakennemuutos. Se tarkoittaisi puhtaan energian lisäksi asumisen tiivistämistä ja talojen pienentämistä.

Tähän asti valtio on sysännyt vihreää vastuuta hehkulamppujaan energiansäästölamppuihin vaihtaville kuluttajille.

Pantzar on huomannut, että puhemies **Sauli Niinistö** (kok.) ja Vanhanen pitävät säästämistä kunniassa perisuomalaiseen tapaan. Valtiovarainministeri **Jyrki Katainen** (kok.) näkyy korostavan kulutusta. Hän on siinä 1990-luvun valtiovarainministerin **Iiro Viinasen** (kok.) linjoilla.

– Vasta viime laman aikaan meillä alettiin puhua siitä, että kuluttaminen on tärkeä osa talouden dynamiikkaa. Anglosaksisissa maissa jo 30-luvun lamassa huomattiin kulutuksen merkitys.

Paukkuja alueille

Pääministerin avauksia on moitittu vanhakantaisesta aluepolitiikasta. Tulevan Aalto-huippuyliopiston ytimessä työskentelevä Pantzar ymmärtää Vanhasta. Pantzar laittaisi mieluusti rahaa maakuntayliopistoihin. Viime lamassa juuri maakunnat kärsivät eniten, Helsinki säästyi vähemmillä vaurioilla.

– Yliopistot ovat olleet aluepolitiikan menestystarina. Oulun kaltainen mieletön menestys voisi olla mahdollinen myös Joensuussa ja Kuopiossa.

Samoilla linjoilla on Tiura.

– Aluepolitiikka pitää olla sellaista että tuntuu. Nimikkeiden luominen, äkillisen rakennemuutoksen alueiksi nimittäminen, ei riitä. Pitää olla selkeitä paukkuja ja investointeja, jotka vaikuttavat.

Ympäristön lisäksi erityisesti kasvava ikääntyminen odottaa tekoja, jotka laskukauden vuoksi uhkaavat jäädä toissijaisiksi. Tulevaisuusvaliokunnan varapuheenjohtaja **Jyrki Kasvi** (vihr.) kuvaa tilannetta jyrkänteen reunaksi, jolta Suomi valmistautuu hyppäämään.

– Kun talo palaa, silloin ei mietitä seuraavan talon piirustuksia. Lamoja tulee ja menee, mutta megatrendit kuten ympäristökysymys ja ikääntyminen muuttavat Suomea pysyvästi.